

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
CENTRUL NAȚIONAL DE POLITICI ȘI EVALUARE
ÎN EDUCAȚIE**

**EXAMENUL NAȚIONAL
PENTRU DEFINITIVARE ÎN
ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR**

**PROGRAMA
PENTRU**

COMERT

PROFESORI

**- București -
2023**

A. NOTĂ DE PREZENTARE

Programa pentru examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar reprezintă documentul curricular și normativ de bază în temeiul căruia vor fi structurate și asigurate atât orientarea generală în domeniul cunoașterii științifice și didactice/metodice a domeniului de referință, cât și parcurgerea, prin studiu sistematic, a unei tematici adaptate nivelului profesional al cadrului didactic, relevante, moderne și cu o sensibilă deschidere interdisciplinară.

Profesorul de discipline tehnologice trebuie să demonstreze o serie de competențe pe plan profesional (al specialității), pe plan didactic și social. Candidatul care dorește să obțină, prin examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar, titlul de profesor cu drept de practică în învățământul preuniversitar va trebui să dovedească, în cursul evaluării, atât nivelul atingerii competențelor vizate, cât și capacitatea sa de a asigura funcțional interdependența acestora.

Astfel, examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar vizează evaluarea atingerii unui nivel corespunzător al pregătirii teoretice de specialitate, al abilității de construire a unui demers didactic creativ, diferențiat, adaptat atât specificului disciplinelor tehnologice, cât și particularităților diferitelor forme de învățământ, profiluri și specializări. Competențele și conținuturile din programă sunt proiectate în conformitate cu abordarea curriculară sistemică în realizarea activităților didactice și cu profilul absolventului de învățământ superior, care urmează să fie încadrat în învățământul preuniversitar. Aspectele fundamentale vizate prin prezenta programă operaționalizează profilul absolventului de învățământ superior, urmărind, în principal:

- cunoașterea conținuturilor științifice fundamentale și a tendințelor în evoluția disciplinelor tehnologice, a metodicii disciplinei, precum și a didacticii generale;
- probarea capacităților necesare pentru proiectarea, realizarea și evaluarea activităților didactice pentru disciplinele tehnologice;
- demonstrarea abilităților de comunicare, empatice și de cooperare necesare realizării actului educațional.

În elaborarea programei au fost aplicate diferite criterii de selectare a conținuturilor, cum ar fi: relevanța conținuturilor pentru dezvoltarea competențelor cadrelor didactice, utilitatea explicită a conținuturilor pentru activitatea didactică, adaptabilitatea la contexte profesionale, socio-culturale, sociale, economice și tehnologice în schimbare/în evoluție, actualitatea științifică, în raport cu schimbările/ inovațiile la nivel conceptual, metodologic și aplicativ și asigurarea calității în educație.

B. COMPETENȚELE PROFESORULUI DE DISCIPLINE TEHNOLOGICE

Programa pentru examenul național pentru definitivare în învățământul preuniversitar la discipline tehnologice permite, prin structura sa, evaluarea competențelor candidaților, din perspectiva cunoașterii și aplicării creative și moderne a conținuturilor științifice, precum și a utilizării adecvate a noțiunilor de didactică a disciplinelor tehnologice în demersul complex de predare - învățare - evaluare.

COMPETENȚE SPECIFICE:

- Cunoașterea și aprofundarea de către candidați a conținuturilor științifice de specialitate și metodice pentru disciplinele/modulele de specialitate;
- Realizarea corelațiilor intra, inter și pluridisciplinare a conținuturilor pentru proiectarea

demersului didactic;

- Aplicarea adecvată a principiilor și metodelor specifice didacticii disciplinelor tehnologice;
- Proiectarea demersurilor didactice adaptate nivelului de învățământ, calificării și specificului clasei, în conformitate cu standardele de pregătire profesională și curriculumul în vigoare;
- Proiectarea demersurilor didactice interactive prin adecvarea strategiilor didactice la conținuturi;
- Utilizarea diferitelor forme de organizare a instruirii în conformitate cu demersul didactic proiectat;
- Proiectarea și realizarea procesului de predare-învățare-evaluare având la bază centrarea activității pe elev și formarea rezultatelor învățării precizate în standardele de pregătire profesională;
- Selectarea și aplicarea unor metode și instrumente de evaluare adecvate obiectivelor evaluării și/sau rezultatelor învățării vizate;

C. TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA DE SPECIALITATE

A. MARKETING

1. Marketingul în activitatea de piață a întreprinderii:

- Funcțiile marketingului;
- Mediul de marketing al întreprinderii;
- Conținutul mediului intern și al mediului extern;
- Relațiile întreprinderii cu mediul extern;
- Piața – componentă esențială a mediului extern;
- Piața întreprinderii: conținut, dimensiuni, dinamică și profil;
- Concurența: forme, forțele care acționează asupra concurenței;
- Mixul de marketing: componentele mixului de marketing (cei patru P).

2. Politica de produs:

- Produsul în optica de marketing: componente, dimensiunile gamei de produse;
- Ciclul de viață al produsului;
- Strategii în politica de produs.

3. Politica de preț:

- Obiectivele politicii de preț;
- Strategii de preț;
- Factorii de influență ai nivelurilor prețurilor.

4. Politica de distribuție:

- Conținutul și rolul distribuției;
- Canale de distribuție;
- Strategii de distribuție.

5. Politica de promovare:

- Obiective ale politicii promoționale;
- Tehnici de promovare: publicitatea, promovarea vânzărilor, relațiile publice, vânzări personale, târguri și expoziții;
- Strategii promoționale.

B. ECONOMIA COMERȚULUI**1. Cererea de mărfuri:**

- Conținutul cererii de mărfuri;
- Formele de manifestare a cererii de mărfuri;
- Factorii care influențează cererea de mărfuri.

2. Oferta de mărfuri:

- Conținutul ofertei de mărfuri;
- Structura și caracteristicile ofertei de mărfuri, tendințe privind evoluția acesteia;
- Înnoirea produselor și diversificarea ofertei de mărfuri.

3. Relațiile comerțului cu producătorii:

- Formele relațiilor comerțului cu producătorii.

4. Relațiile comerțului cu consumatorii:

- Locul și conținutul relațiilor comerțului cu consumatorii.

5. Protecția consumatorilor:

- Conceptele de consumatori și protecția consumatorilor;
- Necesitatea protecției consumatorilor în economia de piață;
- Drepturile consumatorilor;
- Organizarea procesului de protecție a consumatorilor.

6. Comerțul cu amănuntul:

- Conținutul, rolul și funcțiile comerțului cu amănuntul;
- Tipologia comerțului cu amănuntul: sectorizarea activității comerciale cu amănuntul, structurarea formelor de vânzare utilizate în comerțul cu amănuntul;
- Tendințe în evoluția comerțului cu amănuntul.

7. Comerțul cu ridicata:

- Conținutul și rolul economic al comerțului cu ridicata;
- Funcțiile comerțului cu ridicata;
- Tipologia activității comerciale cu ridicata.

8. Întreprinderea comercială:

- Conceptul de întreprindere comercială;
- Relațiile întreprinderii cu mediul;
- Resursele întreprinderii;
- Organizarea structurală a întreprinderii comerciale;
- Managementul întreprinderii comerciale: principiile și funcțiile managementului în comerț; sisteme, metode și tehnici de management cu aplicare în comerț; strategii manageriale în comerț.

C. MERCEOLOGIE (STUDIUL CALITATII PRODUSELOR SI SERVICIILOR)**1. Noțiuni generale despre mărfuri:**

- Proprietățile generale ale mărfurilor: clasificare și caracterizare;
- Caracteristicile de calitate ale produselor;
- Calitatea produselor – concept și dezvoltare;
- Păstrarea și conservarea produselor alimentare (modificările calitative și metodele de conservare);
- Compoziția chimică și valoarea nutritivă a produselor alimentare;
- Factorii care determină și influențează calitatea produselor și serviciilor.

2. Ambalarea mărfurilor:

- Funcțiile ambalajelor;
- Metode de ambalare.

2. Caracterizarea merceologică a unor grupe de produse alimentare: sortiment, caracteristici de calitate, defecte, verificarea calității:

- Produse de morărit și panificație;
- Produse zaharoase;
- Carne și produse din carne.;
- Pește și produse din pește;
- Lapte și produse din lapte;
- Produse gustative (stimulente, condimente, băuturi alcoolice).

3. Caracterizarea merceologică a unor grupe de produse nealimentare: sortiment, caracteristici de calitate, defecte, verificarea calității:

- Confecții textile;
- Încălțăminte;
- Mărfuri cosmetice;
- Mărfuri ceramice;
- Mărfuri din sticlă;
- Mărfuri chimice (de uz casnic).

BIBLIOGRAFIE

1.	Anghel, L.D., Dănețiu, T., Șerbănică, D., Zaharia, R.,	Marketing – clasa a XI-a, Editura All Educational, București, 2002
2.	Anghel, L.D., Dănețiu, T., Șerbănică, D., Zaharia, R.,	Marketing – clasa a XII-a, Editura All Educational, București, 2002
3.	Balaure, V., (coordonator)	Marketing, Ediția a II-a, Editura Uranus, București, 2002
4.	Bologa, N., Burda, A.,	Merceologie alimentară, Editura Universitară, București, 2006
5.	Bologa, N., Burda, A.,	Merceologie alimentară- Metode și tehnici de determinare a calității, Editura Universitară, București, 2007
6.	Bozgan, V., (coordonator)	Comerț și servicii – manual pentru SAM, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2002
7.	Danciu, V.,	Marketing – clasa a XI-a, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2001
8.	Danciu, V., Zaharia, R.M.,	Marketing – clasa a XII-a, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2002
9.	Diaconescu, I., Ardelean D., Diaconescu, M.,	Merceologie alimentară. Calitate și siguranță, Editura Universitară, București, 2007
10.	Dima, D., Diaconescu, I., Pamfilie, R. și colab.	Fundamentele științei mărfurilor, Mărfuri alimentare, Editura ASE, 2005
11.	Dinu, V.,	Aprecierea calității mărfurilor alimentare și nealimentare, Caiet de lucrări practice, Editura ASE, București, 2003
12.	Dorin, B.V., Bechet, I.,	Marketing. Clasa a XI-a, Editura CD PRESS, București, 2020
13.	Dorin, B.V., Bechet, I.,	Politici de marketing. Clasa a XII-a, Editura CD PRESS,

14. Dorin, B.V., Bechet, I., București, 2020
Protecția consumatorului. Clasa a X-a, Editura CD PRESS, București, 2018
15. Dorin, B.V., Brumar, C., Manole, M., Negoianu, N., București, 2018
Economia întreprinderii. Clasa a IX-a, Editura CD PRESS, București, 2018
16. Dorin, B.V., Brumar, C., Manole, M., Negoianu, N., București, 2018
Calitatea produselor și a serviciilor. Clasa a IX-a, Editura CD Press, București, 2018
17. Ilie S. si colectiv Comerț clasa a X-a, Editura Oscar Print, București, 2006
18. Ilie, S., (coordonator) Marketingul afacerilor, Manual pentru clasa a XI-a, Editura Oscar Print, București, 2016
19. Ilie, S., (coordonator) Mediul concurențial al afacerilor, Manual pentru clasa a XII-a, Editura Oscar Print, București, 2007
20. Kotler, Ph Managementul marketingului, Ediția a V-a, Editura Teora, București, 2008
21. Kotler, Ph., Armstrong, G., Principiile marketingului, Ediția a IV-a, Editura Teora, București, 2008
22. Mateiciuc, C., Singureanu, N., Marketing – Economic – clasa a XII-a, Editura Sigma, București, 2002
23. Mercioiu, V., (coordonator) Management comercial, Editura Economică, București 1998
24. Olaru, M., (coordonator) Studiul calității produselor și serviciilor – clasa a XI-a, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2001
25. Olaru, M., (coordonator) Studiul calității produselor și serviciilor – clasa a X-a, Editura Economică Preuniversitaria, București, 2004
26. Paraschivescu, A. O., Managementul calității mărfurilor alimentare, Editura Tehnopress, Iași, 2004
27. Patriche, D., Tratat de economia comerțului, Editura Eficient, București, 1998
28. Patriche, D., Elemente de economia comerțului, Editura Sylvy, București 2001
29. Patriche, D., (coordonator) Bazele comerțului, Editura Economică, București, 1999
30. Patriche, D., ș.a., Economia comerțului, Editura Uranus, București, 2002
31. Petre, T., Iordache, G., Studiul calității produselor și serviciilor – clasa a XI-a, Editura Niculescu ABC, București, 2001
32. Petre, T., Iordache, G., Calitatea produselor și a serviciilor. Clasa a IX-a, Editura CD Press, București, 2018
33. Petre, T., Iordache, G., Georgescu, J.D., Marketing – clasa a XII-a, Editura Niculescu ABC, București, 2002
34. Petre, T., Iordache, G., ș.a., Studiul calității produselor și serviciilor – clasa a X-a, Editura Niculescu ABC, București, 2007
35. Petre, T., Iordache, G., ș.a., Comerț, Manual pentru clasa a IX-a, Editura CD Press, București, 2010
36. Petre, T., Iordache, G., ș.a., Comerț, Manual pentru clasa a X-a, Editura CD Press, București, 2010
37. Pop, N.Al., Marketing – clasa a XI-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002

38. Pop, N.Al., Marketing – clasa a XII-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, 2002
39. Răducanu, I., Procopie, R., Merceologie, Editura ASE, Bucuresti, 2004
40. Rusu, C., Economia comerțului, Editura Mediamira, Cluj- Napoca, 2003
41. Săseanu, A.S. (coordonator) Economia comerțului intern și internațional. Abordări teoretice, Editura Uranus, Bucuresti, 2015
42. Stanciu, I., Bazele științei mărfurilor, Editura Renaissance, București, 2006
43. Stanciu, I., Părăian, E., Merceologie. Calitatea și sortimentul mărfurilor nealimentare, Schileru, I., Editura Oscar Print, București, 2002
44. Văleanu Boldureanu, G. Managementul comerțului, Editura Performantica, Iași, 2006

D. TEMATICA ȘI BIBLIOGRAFIA PENTRU DIDACTICA GENERALĂ ȘI METODICA PREDĂRII DISCIPLINELOR TEHNOLOGICE

a. Proiectarea, organizarea și desfășurarea activității didactice

1. Conceptul de curriculum. Tipologie. Curriculum în dezvoltare locală. Produse și documente curriculare: planuri cadru, planuri de învățământ, standarde de pregătire profesională, programe școlare/curriculum, manuale școlare, auxiliare didactice. Alți termeni de referință ai curriculumului național: arii curriculare, discipline, module.

2. Proiectarea activității didactice: elaborarea planificării calendaristice, proiectarea lecțiilor/activităților didactice.

b. Strategii didactice utilizate în procesul de instruire. Strategii și modalități de integrare în lecție a activităților cu caracter practic – aplicativ.

1. Strategii didactice. Definiții, Caracterizare. Tipologie.

2. Metode de învățământ: descriere, exemple de utilizare a diferitelor metode de învățământ în cadrul lecției. Metode și tehnici didactice interactive: descriere, exemple de aplicare a metodelor și tehnicilor didactice interactive în cadrul diferitelor tipuri de lecții.

3. Forme de organizare a instruirii. Forme de organizare a activității didactice. Lecția, unitate didactică fundamentală: definiție, evenimentele lecției, tipuri și variante de lecții.

4. Mijloace de învățământ și integrarea lor în procesul de predare-învățare-evaluare. Funcțiile didactice ale mijloacelor de învățământ. Clasificarea și caracteristicile mijloacelor de învățământ. Mediul de instruire. Cerințe în organizarea mediului de instruire.

c. Evaluarea rezultatelor școlare

1. Evaluarea, componentă fundamentală a procesului de învățământ. Funcțiile evaluării. Formele evaluării. Obiectivele evaluării. Proiectarea evaluării.

2. Metode și instrumente de evaluare. Metode și instrumente tradiționale de evaluare. Metode complementare/alternative de evaluare.

3. Tipologia itemilor: definiție, clasificări, caracteristici, reguli de proiectare, modalități de evaluare și de notare, avantaje și dezavantaje/limite în proiectare și utilizare.

4. Calitățile instrumentelor de evaluare: validitate, fidelitate, obiectivitate și aplicabilitate.

5. Notarea școlară. Variabilitatea notării. Factori ai variabilității aprecierii și notării. Erori în evaluarea școlară/Efecte perturbatoare în apreciere și notare.

BIBLIOGRAFIE

1. Albulescu, I., Catalano, H. (coord.) Sinteze de pedagogie generală: ghid pentru pregătirea examenelor de titularizare, definitivat și gradul didactic II profesori de toate specializările Didactica Publishing House, București, 2020
2. Bocoș, M.-D. Instruirea interactivă Editura Polirom, Iași, 2013
3. Bocoș, M., Jucan, D. Teoria și metodologia instruirii. Teoria și metodologia evaluării: repere și instrumente didactice pentru formarea profesorilor Editura Paralela 45, Pitești 2019
4. Cucoș, C. Pedagogie, ediția a III-a revăzută și adăugită Editura Polirom, Iași, 2014
5. Cucoș, C. (coord.) Psihopedagogie pentru examenele de definitivare și grade didactice, ediția a III-a revăzută și adăugită Editura Polirom Iași, 2009
6. Nițucă C., Stanciu T. Potolea, D., Necșu, I., Iucu, R.B., Pânișoară, I.- O. (coord.) Didactica disciplinelor tehnice Editura Performantica, Iași, 2006
7. Pregătirea psihopedagogică Manual pentru definitivat și gradul didactic II Editura Polirom, Iași, 2008
8. Radu I.T. Evaluarea în procesul didactic Editura Didactică și Pedagogică, 2008
9. Stoica A. (coord.) Evaluarea curentă și examenele, Ghid pentru profesori Editura Prognosis, București, 2001
10. Stoica A. Evaluarea progresului școlar. De la teorie la practică. Humanitas Educațional, București, 2003
11. *** Ghiduri metodologice pentru aplicarea programelor școlare - Aria curriculară Tehnologii, Liceu tehnologic MEC, CNC, Editura Aramis Print, București, 2002
12. Curriculum național/programe școlare pentru disciplinele tehnologice în vigoare în anul susținerii concursului
13. Planurile-cadru, standardele de pregătire profesională în vigoare în anul susținerii concursului
14. "Programul Național de Dezvoltare a Competențelor de Evaluare ale Cadrelor Didactice (DeCeE)" MEN – CNCEÎP, București, 2008